

K otázce skupiny A č. 27: Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků vůči orgánům činným v trestním řízení a zalcům.

Vůči orgánům činným v trestním řízení jsou zdravotničtí pracovníci **povinni zachovávat** povinnou mlčenlivost (pokud nemají souhlas pacienta se zpřístupněním informací o jeho zdravotním stavu)!

Výjimky:

1. vyhovění písemnému dožádání po předchozím souhlasu soudce (velmi výjimečná záležitost)
2. v případě, že nutnosti překazit nebo oznámit taxativně vyjmenovaný trestný čin.
3. podezření k úmrtí osoby došlo v souvislosti s trestným činem
4. při pátrání po hledané či pohřešované osobě, resp. při zjišťování totožnosti neznámé mrtvoly

Překazit musí zdravotnický pracovník (a nejen on) trestný čin v případě, že se hodnověrným způsobem dozví, že někdo jiný **připravuje nebo páchá** některý z následujících trestných činů (§ 367 tr. z.):

- vražda, zabití, těžké ublížení na zdraví, znásilnění, pohlavní zneužívání nebo týrání svěřené osoby

Oznámit musí zdravotnický pracovník (a nejen on) trestný čin v případě, že se hodnověrným způsobem dozví, že někdo jiný **spáchal** některý z následujících trestných činů (§ 368 tr. z.):

- vražda, těžké ublížení na zdraví nebo týrání svěřené osoby

V praxi se až na výjimky zdravotnický pracovník setkává s činy, které již byly spáchány (u svých pacientů). Doposud musel oznamovat pouze vraždu nebo týrání svěřené osoby, nově bude muset oznamovat i těžké ublížení na zdraví (tj. způsobení těžké újmy). Jedná se o výrazný nový průlom do povinné mlčenlivosti. Od 1. 1. 2010 bude muset tedy lékař hlásit policii nebo státnímu zastupitelství jakékoliv vážné poranění, které mělo být způsobeno druhou osobou!

U dokonatého znásilnění a pohlavního zneužívání je nadále lékař povinen zachovávat povinnou mlčenlivost a nemůže bez souhlasu pacienta toto sám iniciativně oznamovat policii. Nicméně např. u podezření na prepubescentní typ pohlavního zneužívání u malých dětí, které prakticky vždy probíhá v rodině a opakovaně, je povinnost lékaře toto **překazit** a policii nahlásit.

Dle dosud platné vyhl. č. 19/1988 Sb. o postupu při úmrtí a o pohřebnictví je prohlížející lékař povinen oznamovat Policii ČR úmrtí, u kterého je podezření, že bylo způsobeno trestným činem.

S účinností od 1. 1. 2009 kdy vstoupil v platnost nový zákon o Policii ČR č. 273/2008 Sb. může Policie ČR od zdravotní pojišťovny nebo zdravotnického zařízení vyžadovat informace

1. o době a místě poskytnutí zdravotní péče **hledané nebo pohřešované osobě**. Tj. nikoliv informace např. o diagnóze, ale pouze fakt, že určitá osoba byla ošetřena (kdy a kde)
2. ze zdravotnické dokumentace za účelem zjištění **totožnosti neznámé mrtvoly** (např. zubní karta, seznam prodělaných operací atd.)

Znalci:

Na základě § 67b odst. 10, písm. d) zák. č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu v platném znění mohou soudní znalci z oboru zdravotnictví, při zpracování posudků zadaných orgány činnými v trestním řízení nebo soudy, v nezbytném rozsahu **nahlížet do zdravotnické dokumentace bez souhlasu pacienta**. Zdravotnické zařízení je **povinně do 10 dnů** zaslat znalci kopii nebo výpis vyžádané zdravotnické dokumentace.